

Digitalizace, umělá inteligence, automatizace. Obor IT řeší nové výzvy i nedostatek kvalifikovaných uchazečů o práci

13.2.2024 - Jitka Čmoková | Krajský úřad Karlovarského kraje

Rozmach informačních technologií nepřestává nabírat na síle. V současné době jsou součástí běžného života většiny z nás. Jak se tedy dařilo firmám, které v regionu působí v oboru IT?

To mapovala Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje. A výsledek? Pozitivním faktem je, že se společností daří a umí držet krok s aktuálními trendy. Trápí je však nedostatek kvalifikovaných uchazečů o práci.

„V reakci na rostoucí hrozby se stala kybernetická bezpečnost prioritou mnoha firem,“ uvedl k uplynulému roku Tomáš Linda, předseda představenstva Krajské hospodářské komory Karlovarského kraje (KHK KK). „Na síle pak nabírá automatizace, která výrazně přispívá k efektivitě, ale současně vyvolává otázky ohledně budoucnosti některých pracovních pozic - podobně jako umělá inteligence. Stát má tak před sebou náročnou výzvu, protože bude muset aktivně reagovat na změny na trhu práce. V opačném případě hrozí nárůst nezaměstnanosti, s čímž mimo jiné souvisí i zpomalení růstu HDP.“

Jeho slova potvrzuje také Petr Vašta, předseda dozorčí rady KHK KK a garant sekce Informační technologie při KHK KK: „Uplynulý rok v IT byl plný inovací a pokroku, zejména v digitální transformaci a kybernetické bezpečnosti, která je využívána na denním pořádku,“ sdělil. „Loni v oblasti IT došlo k významnému pokroku, zejména v rozvoji digitální technické mapy v našem kraji. Tato mapa přinesla zlepšení infrastruktury a efektivitu v oblasti IT, což má široký dopad na digitální transformaci a rozvoj technologií v našem regionu. Současné firmy začaly využívat stále více technologií pro virtuální setkávání, sdílení dokumentů a online spolupráci, což přispělo k posunu směrem k práci na dálku. Fenoménem posledního roku je samozřejmě AI, která zjednodušuje a zefektivňuje výstup celkové digitální transformace ve všech odvětvích!“

Sektor informačních technologií se vyvíjí neustále, v posledních letech se stále častěji mluví o bezpečnosti. „Uplynulý rok byl v našich odvětvích ve znamení rychlého vývoje, ostatně stejně jako v posledních třiceti letech,“ uvedla Karolína Metzová, projektová manažerka sokolovské společnosti HSF. „Jelikož jsme vyrostli z IT a stavby počítačových sítí, přes vývoj softwaru, ERP systémů a dodávky telekomunikačních zařízení do technologií na ochranu kritické infrastruktury včetně ochrany lesních porostů před požáry, nelze než zmínit od každého kousek. Především od vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině vnímáme, že náš stát dal vyšší prioritu ochraně zmíněné kritické infrastruktury, jako jsou například ropné zásoby, hlavní uzly vedení elektrické energie a podobně. Současně se více mluví o nutnosti prevence ochrany lesů a národních parků před požáry, jak nás v roce 2022 naučilo České Švýcarsko. A samozřejmě je zde téma ochrany před ilegálními drony,“ vysvětlovala. „Technika postoupila výrazně dál a z hraček se staly efektivní hrozby, jelikož průměrný dron dnes unese až dvacet kilogramů nákladu, což například pro mezinárodní letiště, velké průmyslové komplexy a další objekty kritické infrastruktury představuje reálné nebezpečí. Snažíme se proto vybírat ty nejlepší technologie, které budou před nimi o dva kroky napřed, a instalovat je tam, kde je třeba.“ Jak potvrdila, také oni pracují s umělou inteligencí, kterou používají v systému včasné detekce požárů. „Díky tomu jsme dramaticky snížili počet falešných poplachů, aby se

záchranné složky vydaly pouze tam, kde je to potřeba," podotkla.

Rok 2023 zaznamenal ve světě automatizace a digitalizace významný pokrok a dynamiku. Tento trend naplno odstartovala pandemie covidu-19, která měla značný vliv na způsob, jakým k tomuto firmy přistupují. „Rychlý nárůst práce na dálku a potřeba minimalizovat fyzický kontakt přiměly mnoho společností k urychlenému zavádění automatizovaných procesů," sdělil Roman Šonka, ředitel chebské pobočky Kropf Solutions. „To vedlo ke zvýšení poptávky po řešeních, která umožňují vzdálené monitorování a řízení, a to nejen ve výrobě, ale i v sektorech jako je správa budov a chytrá energetika." Jak doplnil, v návaznosti na rostoucí množství propojených zařízení a dat se klade stále větší důraz na kybernetickou bezpečnost. „Firmy se snaží zajistit, aby digitalizace nevedla ke kybernetické zranitelnosti," doplnil.

Problémem oboru informačních technologií je však nedostatek vhodných uchazečů o práci. „Již delší dobu jsme z personálního hlediska kapacitně poddimenzovaní. Není vůbec snadné najít vhodné adepty, kteří by se mohli zapojit do týmu. I v malém kolektivu musíme zvládat stále větší objemy práce," potvrdil Vladimír Loník, jednatel společnosti MAJAK - Software z Karlových Varů. „Pozice Karlovarského kraje v tomto ohledu není jednoduchá. Na jedné straně řešíme u uchazečů otázku kompetencí, na druhé pak finančních nároků. A uchazeči o práci vědí, že ty mohou mít například v Praze vyšší," podotkl. Situaci by podle něj mohla alespoň částečně zlepšit vysoká škola v kraji, díky které by zde aspoň část absolventů zůstala i po studiu.

Firmy ale obecně hodnotí uplynulý rok jako zdařilý. „Byl ekonomicky a pracovně úspěšný. Co jsme kvitovali, bylo výrazné zlepšení platební morálky a zajímavé zakázky, a to nejen ze soukromého sektoru," sdělil Libor Sladký, jednatel karlovarské společnosti ICS-systémy.

Za poslední tři dekády se IT velice proměnilo. „Začínalo to zaváděním počítačových systémů v 90. letech, následovala automatizace a digitalizace. V prvním desetiletí nového tisíciletí a v poslední době se rozvíjí e-government a elektronické služby, které zlepšují např. bezpečnost dat a ochrana osobních údajů," sdělil Petr Vašta, garant sekce IT při KHK KK.

Informační technologie jsou oborem, který za poslední tři dekády zaznamenal gigantický krok vpřed. „Jsme technologické odvětví, kde systémy - v našem případě slaboproudé systémy - prodělaly expanzivní vývoj. Za třicet let jsme se dostali pomyslně z doby kamenné do 21. století," zavzpomínal Libor Sladký ze společnosti ICS-systémy. „Začínali jsme v době, kdy vrcholem slaboproudých systémů byly telefonní rozvody, domovní komunikace a `nějaké` požární zabezpečení. Dnes jsou budovy technologicky vybaveny desítkami systémů od požárních systémů - kde zákony velmi zpřísnily, systémy pro přenosy dat, bezpečnostní a kamerové systémy, atd. A trendem jsou dnes tzv. smart budovy. To vše s sebou nese velký nárok na znalosti a schopnosti našich techniků," doplnil.

Mnoho technologických vymožeností se již naplno stalo součástí běžného života. „Z technologického hlediska jsme svědky prudkého pokroku ve výpočetní síle, konektivě a senzorických technologiích. To umožnilo vytvoření sofistikovaných systémů, které dokážou efektivně sledovat, řídit a analyzovat širokou škálu procesů," řekl Roman Šonka ze společnosti Kropf Solutions. Jak připomněl, na začátku této éry byla automatizace primárně zaměřena na průmyslovou výrobu, kde roboty a stroje nahrazovaly manuální práci. „Postupem času se však rozšířila i do jiných odvětví, jako je automobilový průmysl, potravinářství a farmacie. Důraz na efektivitu, kvalitu a rychlost výroby přiměl firmy hledat způsoby, jak integrovat automatizaci do všech aspektů své činnosti. S příchodem digitalizace a internetu věcí (IoT) začala být zařízení propojována a umožňovala sběr dat v reálném čase. To vedlo k vytvoření inteligentních systémů, které dokážou autonomně reagovat na změny a optimalizovat svůj výkon. Tato transformace zasáhla i oblast správy budov a komplexního řízení infrastruktury, kde se stala nezbytnou součástí efektivního provozu. Celkově lze říci, že odvětví

automatizace a digitalizace prošlo za uplynulých 30 let významným vývojem od jednoduché mechanizace průmyslu k sofistikovaným a komplexním systémům, které ovlivňují téměř každý aspekt našeho života i podnikání," dodal.

A jak se za ta léta proměnil trh? „Dlouhodobě platí to, že se IT v České republice etablovalo. Subjekty, které na trhu měly zůstat, zůstaly, a nové moc nevznikají. Dochází tak k tomu, že větší hráči - a to především ti ze zahraničí - přebírají ty menší. To je dlouhodobý trend, který už ale není tak frekventovaný jako před 10 let," hodnotil Vladimír Loník ze společnosti MAJAK - Software. „Trh se za poslední roky stabilizoval a je rozdělený mezi firmy, které v Česku působí. V korporátech se málokdy přechází k jinému dodavateli. Výjimkou na trhu je jen veřejný sektor, který musí ze zákona vypisovat výběrová řízení.“

Samotné firmy jsou si vědomy toho, že rozmach moderních technologií jde ruku v ruce i se zodpovědností. „Před třiceti lety byl svět bezesporu jiný, těžko však soudit, zda lepší, či horší. Máme více možností, což je skvělé, a dostáváme více příležitostí být zodpovědní a mít pozitivní vliv na své okolí, svoji komunitu a svůj svět. Toho bychom se chtěli držet i nadále, v dalších třiceti letech," uzavřela Karolína Metzová ze společnosti HSF.

(Tisková zpráva Krajské hospodářské komory Karlovarského kraje)

<https://www.kr-karlovarsky.cz/aktuality/digitalizace-umela-intelligence-automatizace-obor-it-resi-nove-vyzvy-i-nedostatek-kvalifikovanych-uchazecu-o-praci>